medkulturno sobivanje

Lokalni posvet:

Medkulturno sobivanje – Izzivi naše lokalne skupnosti

20. marec 2019, Izobraževalni center Maribor

Projekt "Izzivi medkulturnega sobivanja"

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Migracije v EU in Sloveniji: stanje in pričakovanja

Prof. dr. Silvo Devetak, Pravna fakulteta, UM
mag. Franc Mlinar – ISCOMET Inštitut, Maribor

MEDKULTURNO SOBIVANJE – IZZIVI NAŠE LOKALNE SKUPNOSTI
20. marca 2019, Izobraževalni center Piramida Maribor
Park mladih 3, 2000 Maribor

Kratek prikaz realnega stanja

Od 65 ali več milijonov beguncev in prebežnikov, ki so morali prisilno zapustiti svoje domove, odpade na EU le majhen delež. Glavno breme nosijo Turčija in dežele "tretjega sveta" kot so Pakistan, Uganda, Libanon, Iran, Bangladeš, Sudan, Etiopija in Jordanija.

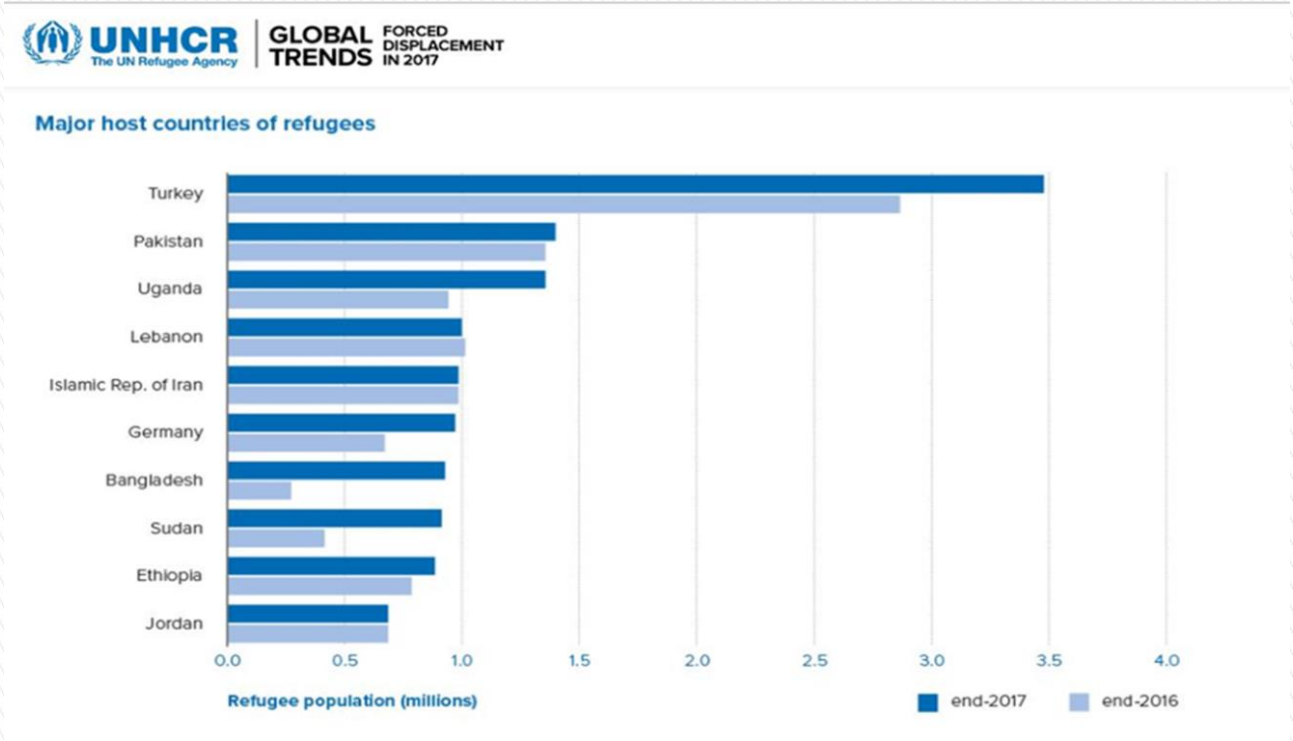

Asylum applications in the EU, 1990-2018

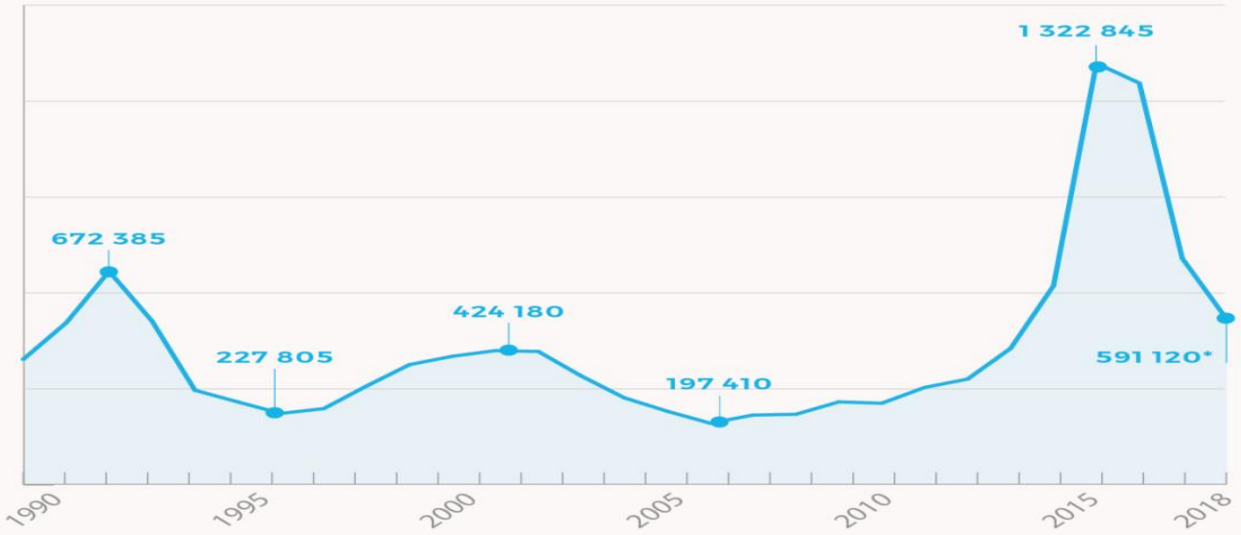

Source : Eurostat
*Estimate based on data for the first half of 2018 (295 560 asylum applications from January to June)

Council of the European Union
General Secretariat

© European Union, 2018.
Reproduction is authorised, provided the source is acknowledged

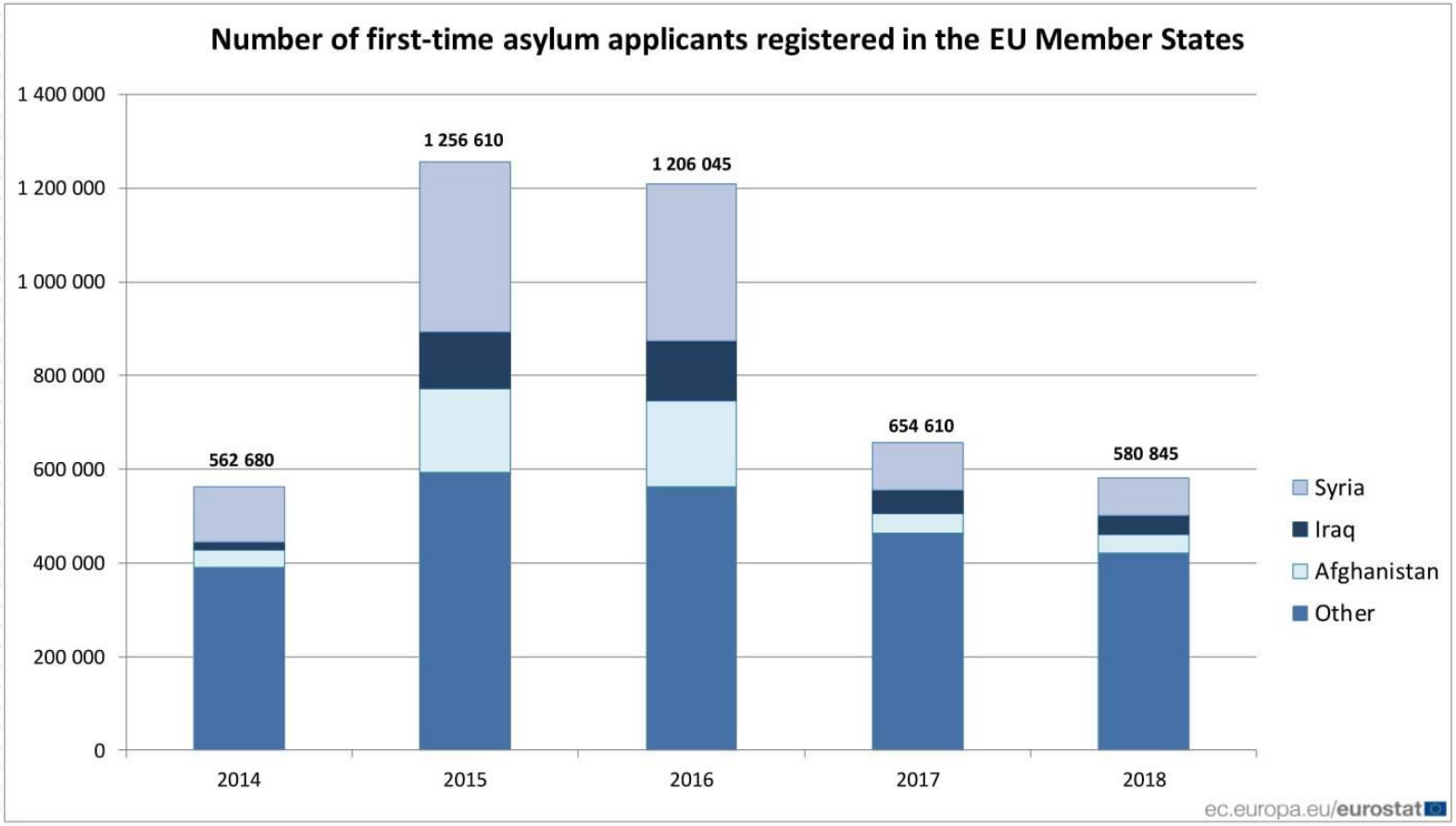

Največ beguncev, ki so zahtevali mednarodno zaščito v EU je iz Sirije, Iraka in Afganistana.

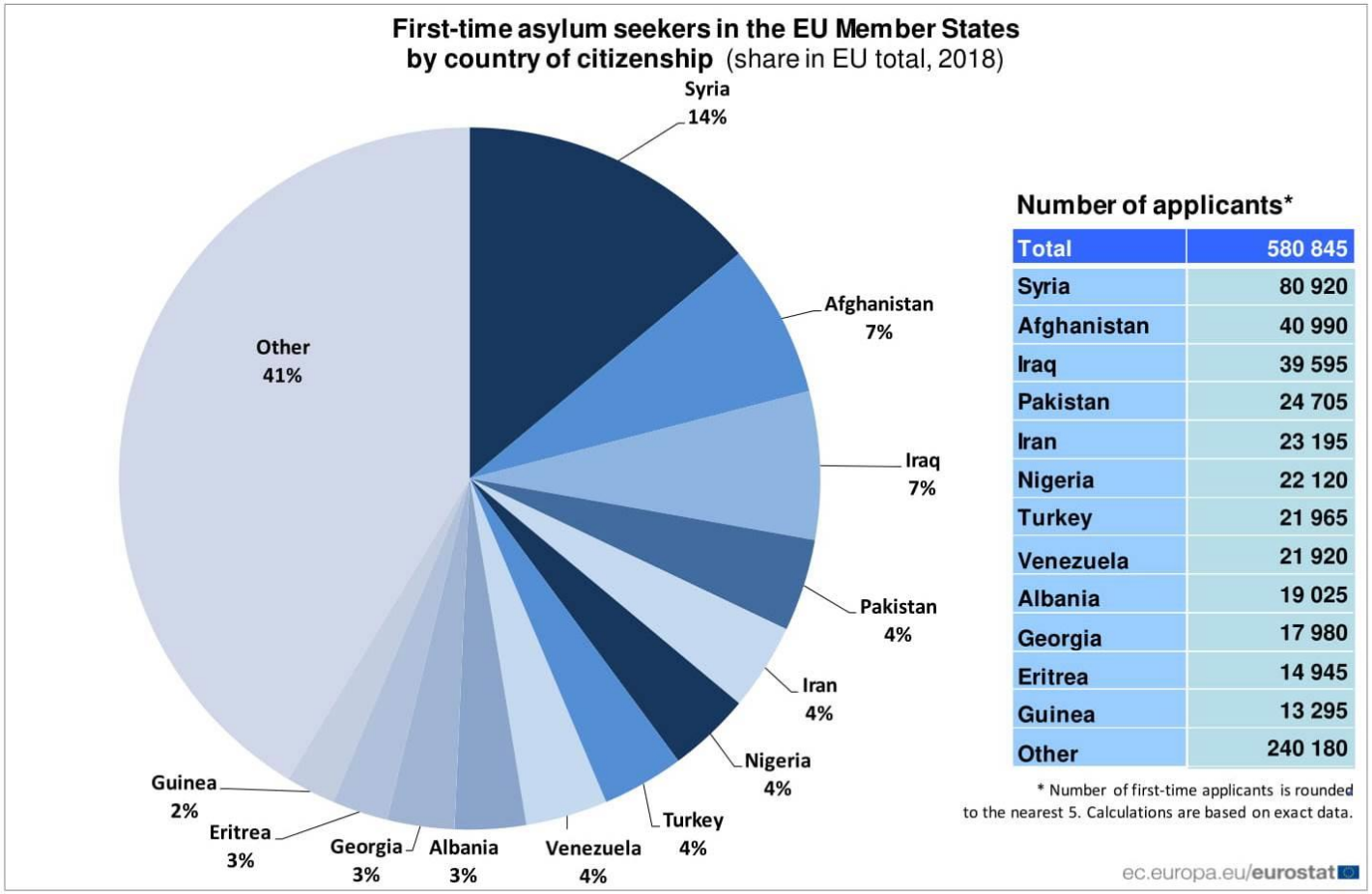

Državljanstvo prosilcev za azil v letu 2018.

Po letu 2015 se je drastično zmanjšalo število prebežnikov, ki so v EU prišli po osrednji sredozemski poti (Italija), nekoliko povečalo pa število tistih, ki so prišli po zahodno-sredozemski poti v Španijo in po vzhodno-sredozemski poti v Grčijo

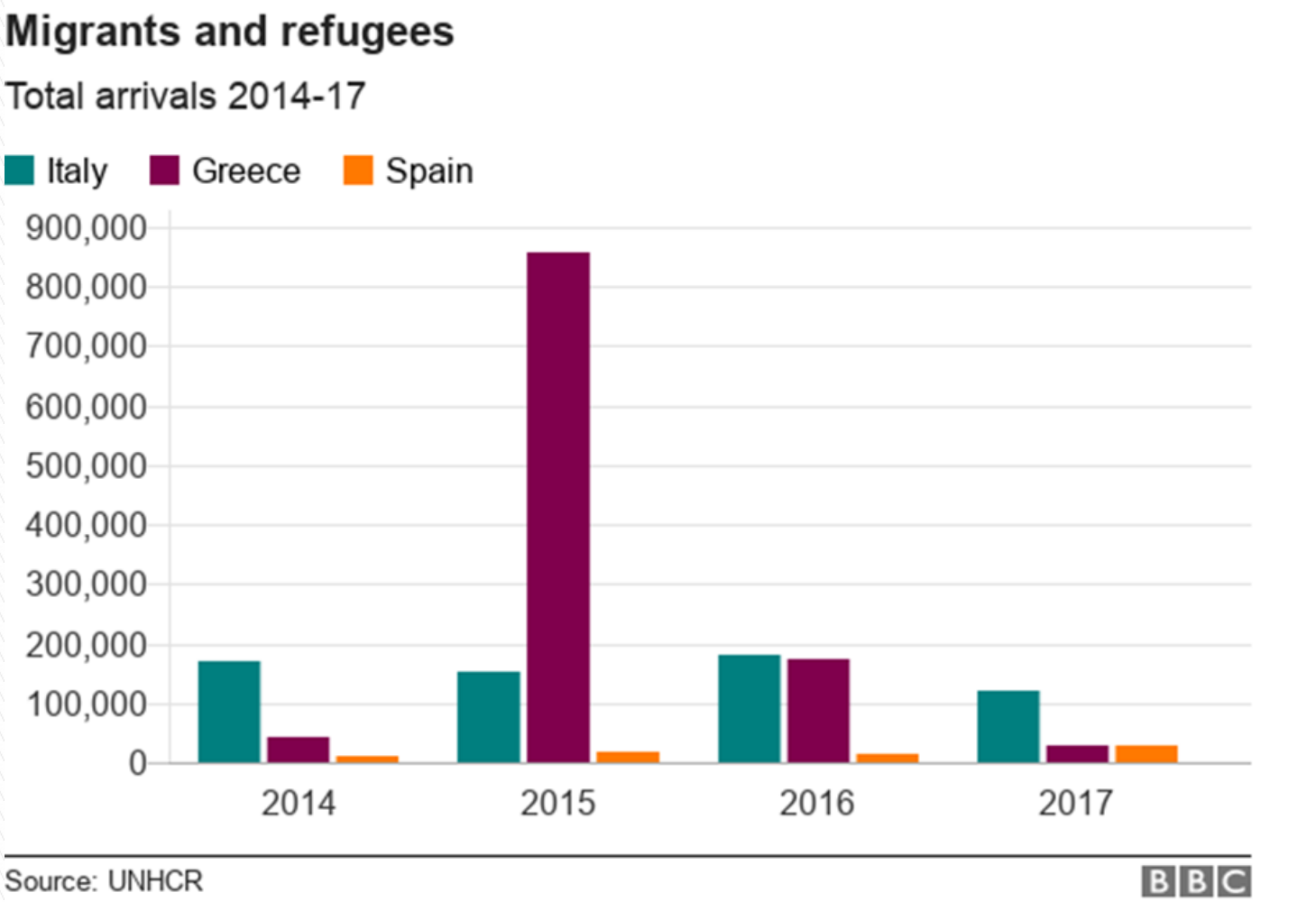

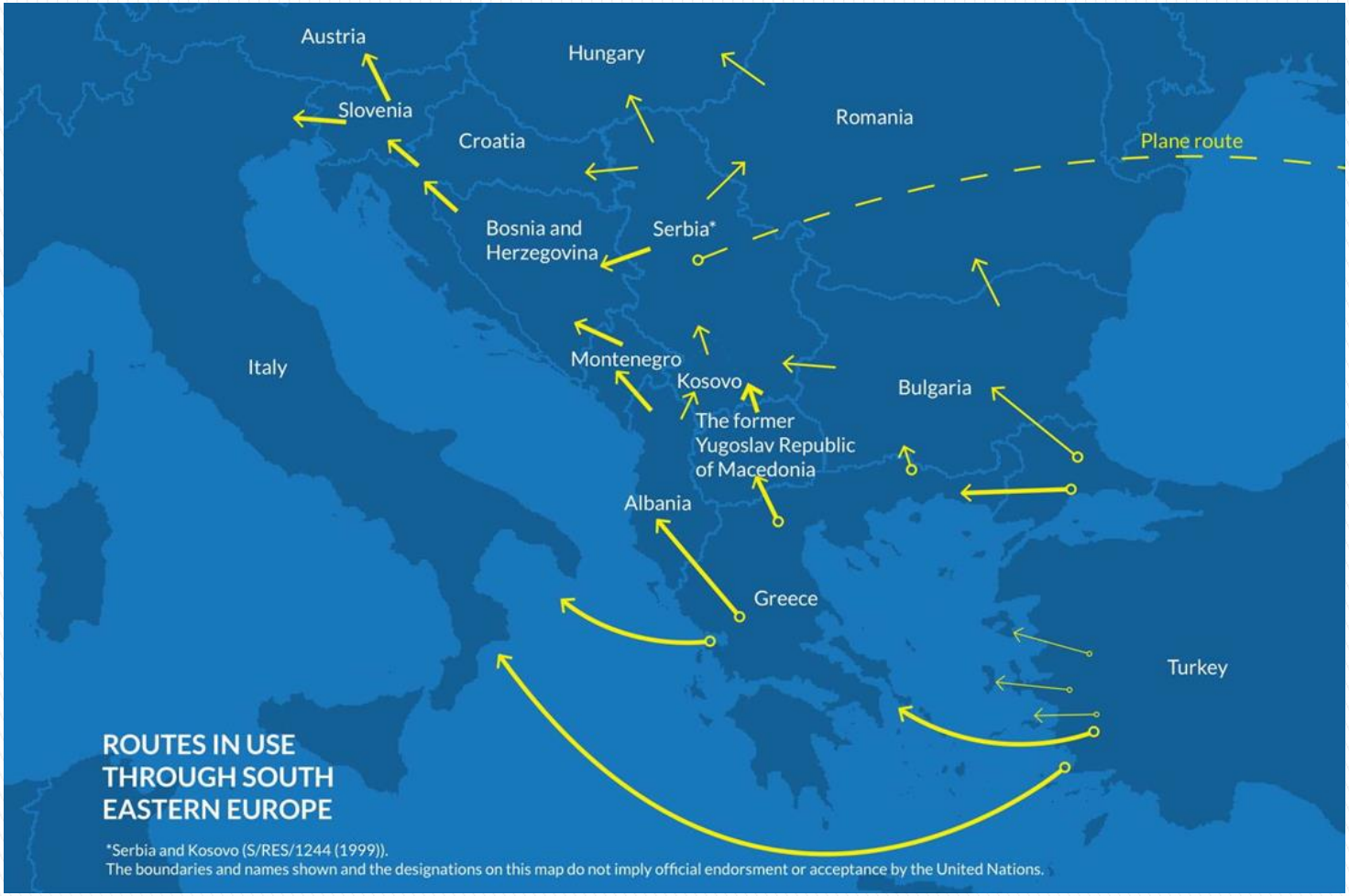

Vzhodno-sredozemska pot (poleg centralne in zahodne poti.
Trenutno je največ prebežnikov v BIH (žep).

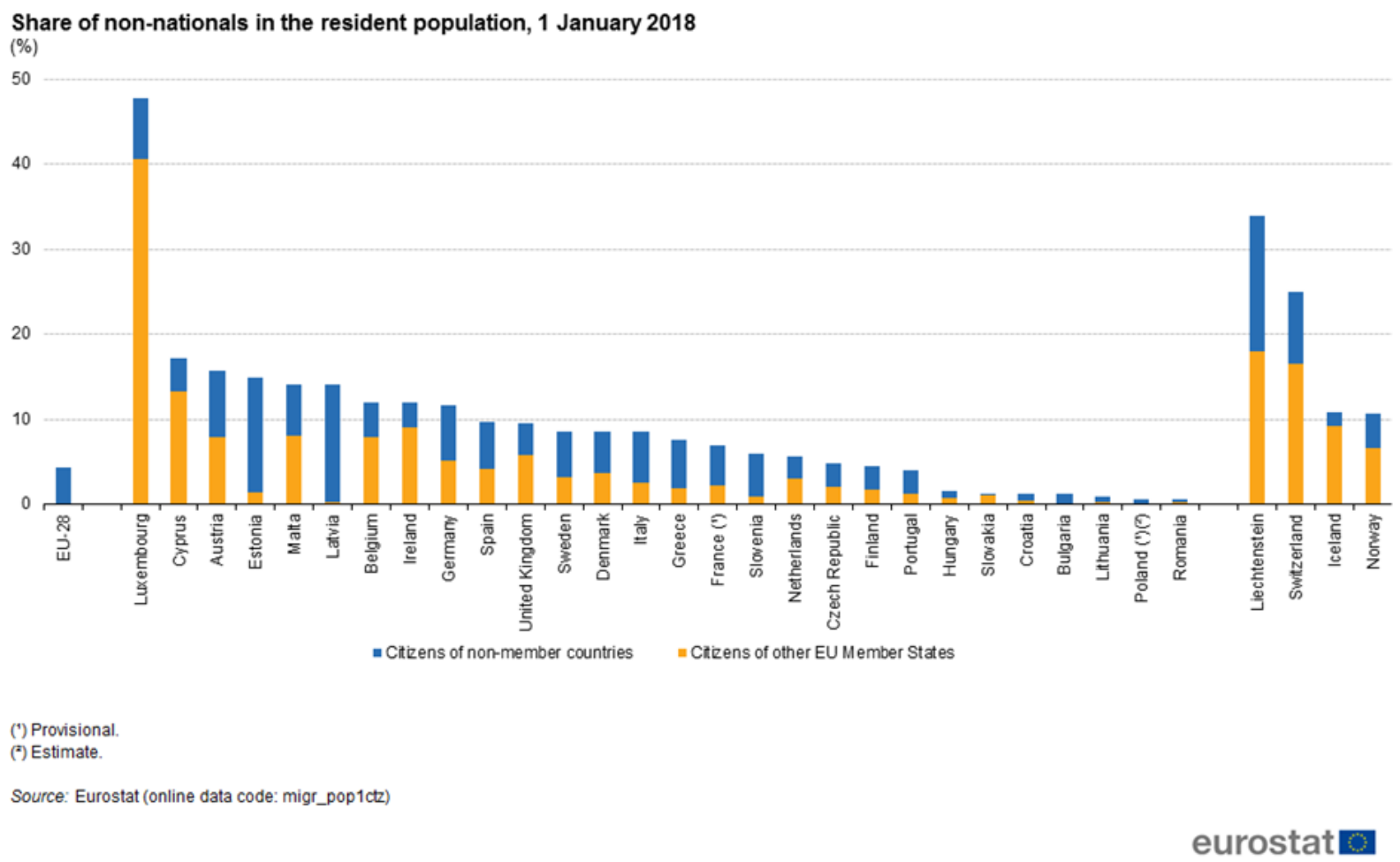

Odstotek tujcev med prebivalstvom posameznih držav EU. V Sloveniji biva velik delež tujcev, ki ne prihajajo iz držav EU.

Aylan Kurdi, september 2015, Bodrum, Turčija. Od leta 2013 je umrlo ali je pogrešanih skoraj 18000 oseb (3. 10. 2013 – 368 oseb).

Prihod beguncev in prebežnikov v EU zahteva velike človeške žrtve. Leta 2017 je ena od 50 oseb utonila v Sredozemlju. Točnih številk ne bomo nikoli spoznali.

For every 50 arrivals to Europe via the Mediterranean, one person died at sea in 2017

	2014	2015	2016	2017
Sea arrivals via the Mediterranean	216,054	1,015,078	362,753	160,879
Dead and missing in the Mediterranean	3,538	3,771	5,096	3,049
Proportion of fatalities vs arrivals	1.6%	0.4%	1.4%	1.9%

Source: United Nations High Commissioner for Refugees

Podatkih UNHCR za leto 2017 in 2018. Od le-teh se je v letu 2018 samo na slovensko-hrvaški meji utopilo najmanj 9 ljudi (12).

Razlogi za obstoječe stanje

Nedelujoč azilni sistem v EU in pomanjkanje solidarnosti

Dublinski sistem je neučinkovit (veliko število prosilcev, odsotnost učinkovite delitve bremen med državami)

Predlog reforme:

- agencija za azil
- skupni azilni postopek
- Boljše nastanitvene možnosti
- stalni okvir za delitev bremen
- sodelovanje s tretjimi državami

Do sedaj neuspešno

Osnova za vsako reformo azilnega sistema

- Spoštovanje človekovega dostojanstva
- Dostop do ozemlja in do azilnih postopkov
- Natančni, pregledni in kar se da hitri azilni postopki
- Pogoji nastanitve
- Varovanje otrok, pridržanje prosilcev, spoštovanje dostojanstva zavrnjenim osebam

Dolgoročni ukrepi za uspešno migrantsko politiko EU in zmanjšanje prihodov migrantov v EU

Skupna zunanja politika (podnebna vprašanja, vojne, …)

Uspešnost EU-afriško sodelovanja

Poglobljen odnos EU do svojega sosedstva

Notranja politika držav

- Integracija tujcev v EU družbe
- Zloraba migrantskega vprašanja za pridobivanje volivcev v boju za oblast predvsem s strani populističnih in skrajno desnih gibanj
- Boj zoper sovražni govor, prirejenimi ali izkrivljenimi in lažnimi informacijami (načrtno spodbujajo mišljenje ljudi, da so prebežniki ne-civilizirani ljudje, kriminalci in delomrzneži, ki bodo islamizirali »krščansko« Evropo, odvzeli prebivalcem delovna mesta itn. Nekaznovano se širi tudi rasistična teza, da je potrebno »belo evropsko raso« zaščititi pred »invazijo« ljudi z drugimi rasnimi, etničnimi ali verskimi značilnostmi)

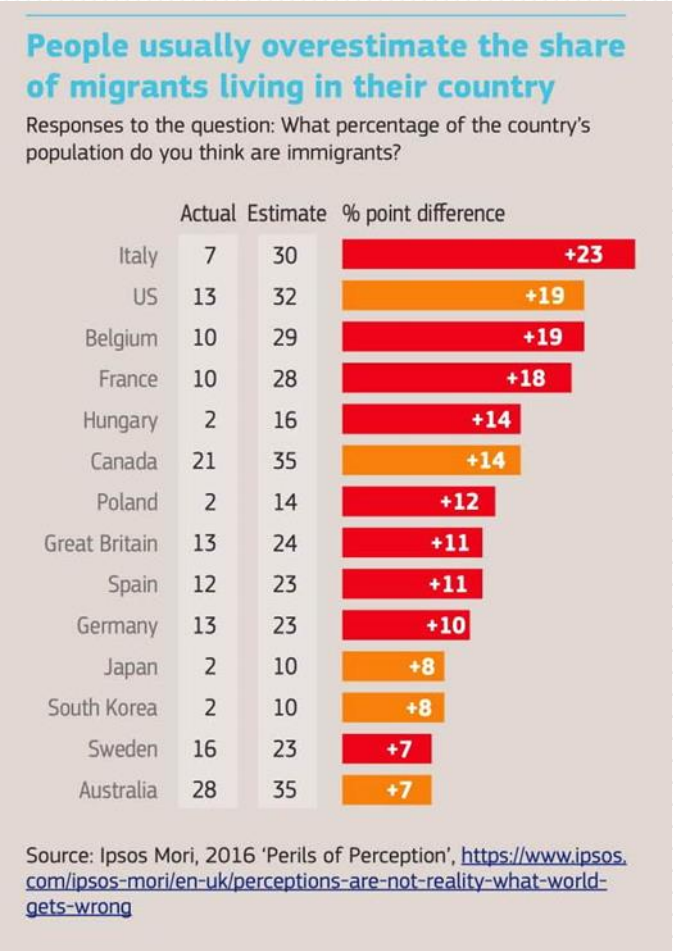

Učinki propagande. Velika ameriška raziskava je, na primer, pokazala, da imajo ljudje v vseh obravnavanih državah daleč pretirane predstave o odstotku prebežnikov v skupnem številu prebivalstva (v Italiji da je 30% namesto dejanskih 7%; v Belgiji 29%–10%; v Franciji 28% – 10% itd.).

Slovenija deli usodo EU

- Slovenija ni tako etnično homogena
- Slovenija ni samo tranzitna pač pa tudi ciljna država
- Izkušnje z migranti iz republik/držav bivše Jugoslavije (velika večina iz tega območja)
- Prebežniki iz držav Afrike in Bližnjega vzhoda v večjem številu

Prošnje za azil v RS

LETO	ŠTEVILO VLOG vseh skupaj	PRIZNAN STATUS	ZAVRNJENE PROŠNJE	USTAVITEV POSTOPKA	RELOKACIJA (567) + preselitev
1995	6	2	4	10	
1996	35	0	0	5	
1997	72	0	8	15	
1998	337	1	27	13	
1999	744	0	87	237	
2000	9244	11	46	831	
2001	1511	25	97	9911	
2002	640	3	105	619	
2003	1101	37	123	964	
2004	1208	39	317	737	
2005	1674	26	661	1120	
2006	579	9	561	228	
2007	434	9	276	238	
2008	260	4	145	164	
2009	202	20	89	96	
2010	246	23	55	120	
2011	358	24	78	177	
2012	304	34	75	110	
2013	272	37	82	177	
2014	385	44	51	216	
2015	277	46	87	89	
2016	1308	170	96	621	124
2017	1476	152	89	949	108
2018	2875	102	135	2372	21 + 40
2019	421	18	8	313	0
skupaj	25969	836	3302	20332	293

Slovenija prizna mednarodno zaščito v povprečju ca. 3% prosilcem.

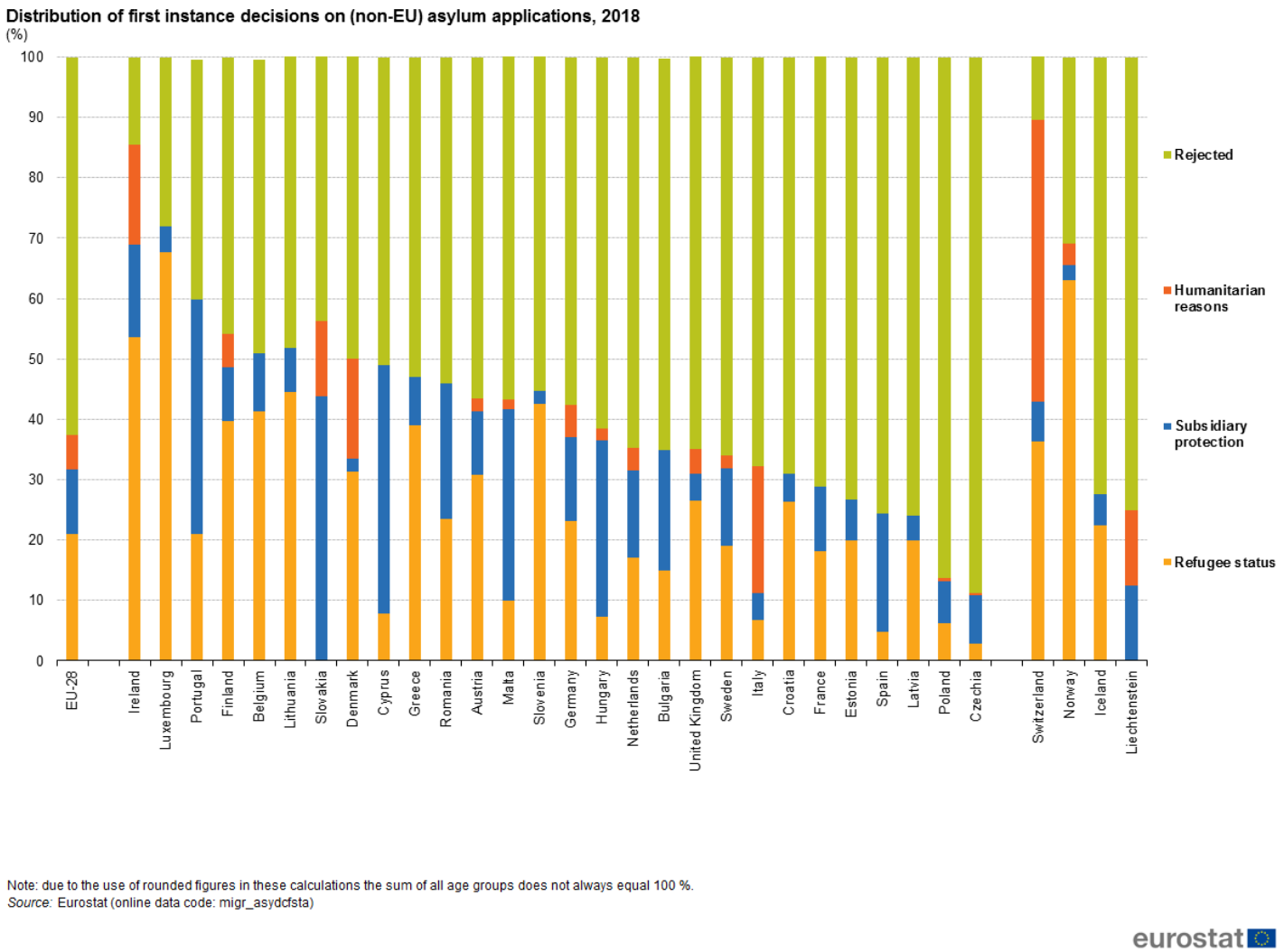

V primerjavi z drugim državami EU Slovenija prizna mednarodno zaščito ca. 45% prosilcem, ki v celoti zaključijo postopek.

Sporne prakse v Sloveniji:

Poročilo Varuha človekovih pravic (februar 2019) bojazen, da v policijskih postopkih pri obravnavi tujcev prihaja do onemogočanja dostopa do postopkov mednarodne zaščite (2018).

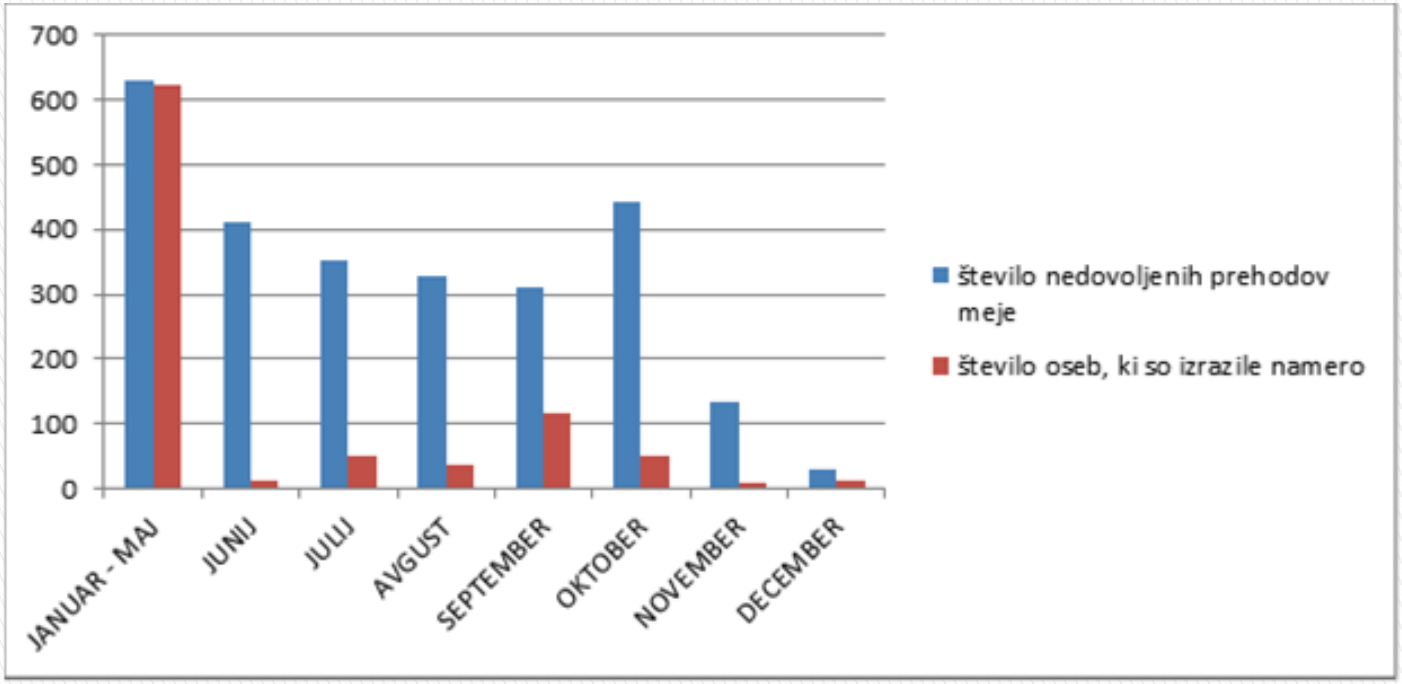

Ugotovitve naše raziskave mednarodnega projekta Snapshots from the borders – Utrinki z mej:

- Integracija šepa
- Prelaganje bremena iz države na NVO
- Pomen lokalne skupnosti
- Boj proti populizmu, rasizmu

Co-funded by
the European Union

Hvala za vašo pozornost.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezivne politike v obdobju 2014-2020.